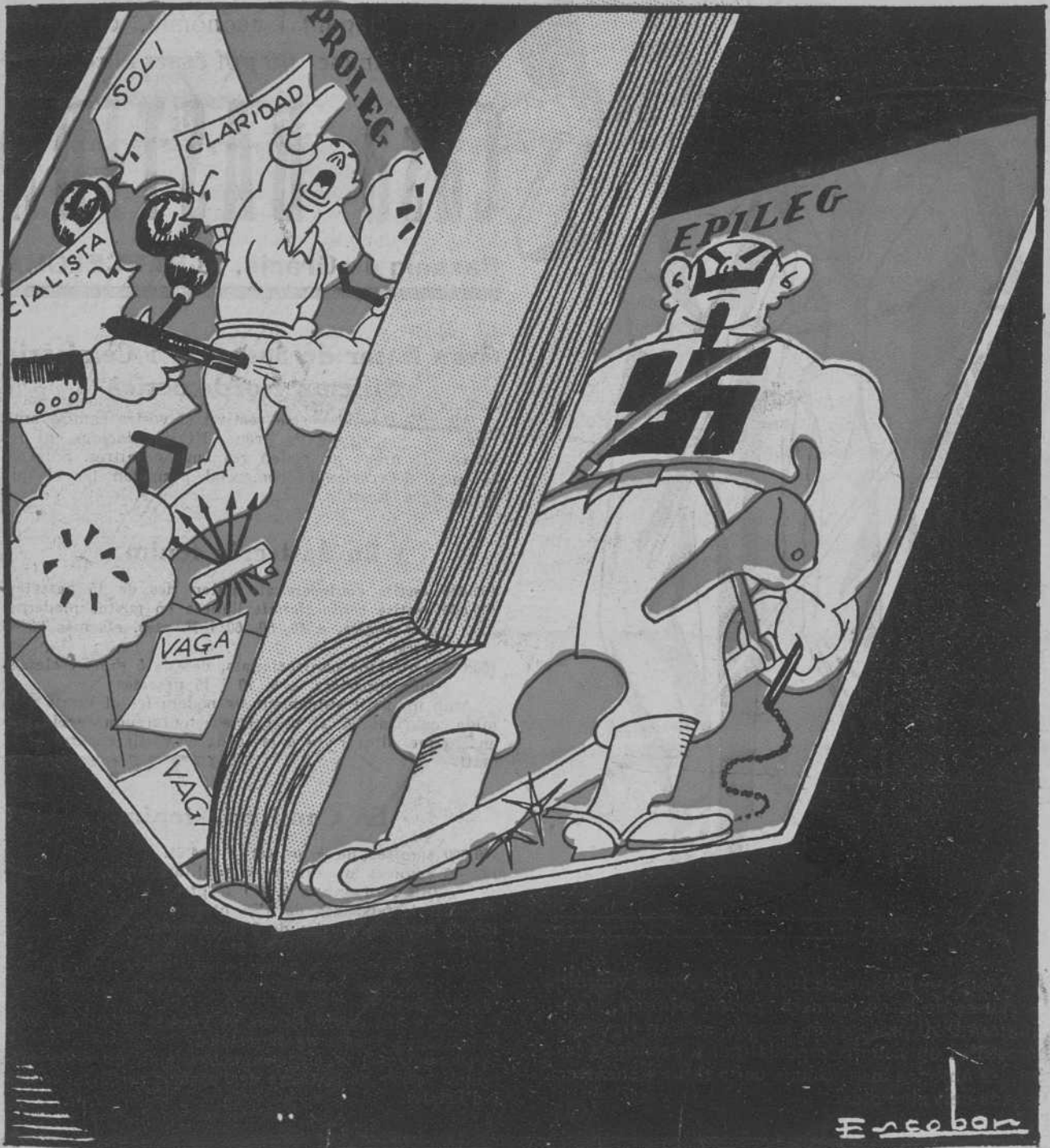

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

EL DRAMA DE LA REPUBLICA

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit
ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

CLINICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diàterna - Raigs X

Director: Doctor J. RIU
Diumenges, de 10 a 1

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
NOU DE LA RAMBLA, 18

Ciudadà elegant i econòmic, el vostre
sastre i camiser no pot ésser altre que la

Casa BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18-BARCELONA

Gran Basar de Sastreria i Camiseria Sistema Nordamericà

Allí trobareu el vostre vestit i la vostra camisa amb
totes les comoditats de preus. Ni liquidacions, ni re-
baixes de preus no poden res amb nosaltres. Sols els
55 anys d'experiència comercial permeten fer el que
fa la Casa Bastida.

En Sastreria tenim

100.000 vestits confeccionats paten des de 15 pessetes.
100.000 vestits confeccionats llaneta en gustos moderns,
tall anglès, a 40, 50, 60 i 75 ptes. els més supe-
rioris.

100.000 pantalons confeccionats, des de 5 ptes. i classes
més superiors, a 8, 10 i 15 pessetes.

Amb un petit suplement us podem fer el vestit a la
mida, com també, si us precisa, tenim una secció que
ens permet lliurar-vos a la tarda el vestit encarregat el
matí.

En Camiseria tenim

100.000 camises de gran estil, a 4'95.

100.000 camises de diferents qualitats en zèfirs, pope-
lins i rayons, a 6, 8 i 10 ptes.

100.000 calçotets, des de 1'95 ptes.

100.000 samarretes, des de 0'95 cèntims.

100.000 pijames, des de 4'95 ptes.

En la camiseria a mida podem fer-vos estalviar un
50 per 100. Fem camises des de 8 pessetes, i de rayon
des de 12 ptes.

Encara que estem situats al Passeig de Gràcia, som
la casa més barata de Barcelona.

Obsequiem tots els compradors amb diferents pre-
sents i segells de la Caixa de Pensions per a la Vellesa
i d'Estalvi.

AVIS. — Els que de fora de Barcelona vulguin
servir-se de la nostra casa, poden escriure, i ad-
juntant 0'50 pessetes en segells, rebran figurins,
mostres i un sistema especial per a prendre's les
mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec
abans dels cinc dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA --
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessetes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessetes

CRONICA

El poble va a les palpentes

Es evident, és indiscutible, que el poble camina entre boires de mal presagi i nebulositats sospitoses. Regna un desconcert absolut, innegable.

Tothom es pregunta fins quan durarà aquesta tranquil·litat tan artificial i quan realment viurem dintre la plenitud del règim que ens havem imposat.

Es succeeixen les vagues sense interrupció i tantost el Conseller de Treball anuncia que n'ha resolta una, els sindicats respectius en declaren dues més.

El poble sempre recelós degut als desenganys que ha rebut, no sap si veritablement les vagues són producte d'unes aspiracions, durant molt de temps ofegades per la imposició dels governs passats, o si, per contra, són maniobres dretanes que solament aspiren al desprestigi del règim democràtic i agermanador.

El que la censura, avui incomprendible, no vol que se sàpiga, se sap quelcom més tard, és cert, però escandalosament augmentat.

I es pregunta el poble. Si veritablement democràcia vol dir llibertat ¿per què no es pot dir que passa el que tothom sap?

A vegades callar significa covardia. A vegades xerrar massa és símptoma d'innegable manca de control social. Es dur, haver-ho de dir així, i a fe que si quatre anys endarrera ens haguéssim dit que la República es desenvoluparia així, hauríem esclatat a riure de bon grat.

En teníem i en tenim, una altra visió a bastament diferent. Crèiem que les vagues es resolien d'altra fàcil que fent-les pagar a la butxaca del ciutadà. Crèiem, a l'ensens, que un govern republicà aboliria els monopolis de tota mena. Ens havíem format la il·lusió que gaudiríem llibertat de premsa, que tots foren a la una a assolir el benestar del poble, la puixança de la nostra economia, el renom al qual som creditors de tants anys ençà.

Però es veu que encara manca bon tros per arribar a la fita tants anys ha somniada. Es veu que encara no han mitjançat prou empresonaments ni enderrocaments sentimentals, ni vides perdudes, ni res. Ens resta però, l'esperança que el nostre poble es sabrà imposar promptament el que desitja. No això que és una paròdia del que ens havíem forjat.

I si no és així, ai de nosaltres! car a l'ombra de les nostres legalitats no manca qui conspira, qui espera el moment oportú, per a posar-nos damunt el pit el peu esperonat d'acer.

I si Catalunya, Espanya, torna a ésser el que va ésser no fa molt anys, i les llibertats ens tornen a ésser arrabassades, i la nostra senyera torna a ésser escarnida i i bejada ¿a qui donarem la culpa?

Pobret poble, que un dia no saberes aprofitar la llibertat que et donaren i en comptes de caminar vers el sol esplendorós que la sort t'ofrenava et voltaves de nebulositats i caminares a les palpentes sense veure que amb el tacte et cremaves les mans

F. O.

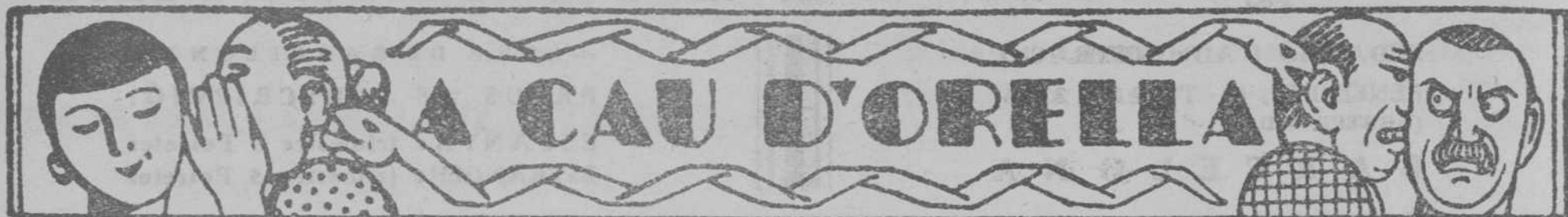

La
Cuina a Gas
indispensable
a tota
Casa Moderna

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONS AL GAS

Avinguda Portal de l'Àngel, 20

Més felicitacions

Felicitem ensems l'amic Gassol. No sabíem que estés malalt. Encara que sospitem que en té la culpa aquella famosa reunió d'elements teatrals convocada per ell.

Ens felicitem nosaltres

El cafè ha pujat, gràcies a un *laude*.
Per un altre *laude* s'apujaran els dolços.
I el tercer *laude* ens acabarà de prendre el pèl. Serà el *laude* dels barbers...

Coses del govern

Llegim: *Del atentado contra los hermano Badia*.
«El automòvil fué comprado por

..... al cual se lo vendió pero los detenidos han sido procesados por estando abierta la a cuyo efecto»
Ja ho poden veure, això és enterar-se de tot.

Exhumació?

Del «Ciero»: «Vaya a ver *Los Restos de los hermanos Quintero*.» I al Palace «La Galería de la Muerte». L'ambient no pot ésser més tètric.

¡¡ *Cuidado con los rateros!* !!

Això, no sé on ho vam llegir. Llegim que Emiliano Iglesias és a Barcelona i que ja ha visitat nombrosos centres. No creiem que una cosa tingui gaire relació amb l'altre...

¡¡ *Haya paz!* !!

El partit socialista comença a ésser una olla de cols. Es barallen tots i això no ho trobem socialitzant. Francament.

Dues mosques

Addis Abeba té la mosca de la són.
Londres té la mosca al nas.
Mussolini la mosca a l'orella...
Ja són tres mosques.

Delícies més properes.

Vaga de barbers.
Vaga de pastissers.
Vaga de bacallaners.
Vaga d'obriers de la Junta del Port, i finalment, vaga de periodistes.

En mancava una

També es declaren en vaga els sombrerers.
La perdran. Tot just ara que ve l'estiu. I amb l'afició que anem sentint per anar de gorra...

L'estat... interessant

Gil Robles ha dit: «Todo en el Estado. Nada fuera del Estado. Nada contra el Estado.»
Com si diguéssim: Abans del part, en el part i després del part.

Els «siete niños»

A Ecija, han sortit altre volta els *siete niños* tan espanyolíssims.
Amb la diferència que els d'ara en comptes de trabuc portaven *Parabèllum* i eren més covards.

Dos mesos, no...

El senyor Espanya ha dit: Dos mesos, no...!
Es referia al traspàs dels serveis d'ordre públic, i és clar que dos mesos exactament no trigaran a cedir-lo.
Opinem com el senyor Espanya.

A la Plaça del rei

Les excavacions de la Plaça del Rei han estat visitades per innumbrables turistes.
Darrerament s'ha desenterrat un bust el·laborat amb soca de pollan-

—I què en farem de tanta farina?
COMORERA.—Home, ja en faria pa.

cre d'una factura magnífica. No sabem si l'esmentada factura era a 90 dies però al peu del bust es llegia clarament: *Ave, César, Picus Pontius*. Així ens ho han contat.

Les vagues grasses

Alguns diaris barcelonins es dediquen a publicar en les seves pàgines les llistes dels rams obrers que fan vaga. Nosaltres hem cregut que és molt més simplificat el donar la relació dels rams que, precisament, no fan vaga ni en pensen (a ara com ara, almenys!) fer. La llista serà molt més curta.

Espardenyers; Canonges; Actors; Pellaires de conill; Ciclistes; Tocadors de piano de maneta; Venedors de corbates a pesseta i venedors de xufles i cacauets.

De manera, senyors, que no cal passar ànsia.

PROU

Comentaris

Centralisme barcelonès?

Hom parla, a vegades, del centralisme barceloní. ¿En volen una prova?

En Companys, fill de Tarrós, de Lleida. En Corachan, de Castelló. En Prunés, de Manresa. En Barre-
ra de La Bisbal. En Mestres, de Vilanova. En Gassol, de La Selva del Camp. L'Espanya, de Viella. L'Esteve, de Torà, de Lleida i en Comes, de Berga.

Tanmateix és massa centralisme.

Es idiota l'«A. B. C.»?

El següent acudit s'ha fet molt popular arreu del món per haver-lo reproduït gairebé tots els magazines i revistes.

Un còmic acusat que durant les seves representacions es valia de Hitler per fer riure el públic, va haver de comparèixer davant d'un tribunal. El president va preguntar a l'acusat:

—¿Va ésser vostè, qui va fer aquest acudit?

—Sí, és meu.

—I aquest altre acudit també és seu?

—Sí, també és meu.

I el President furiosament, diu:

—Vostè no comprèn que Hitler és estimat per 65 milions de persones?

Aleshores l'acusat respon: Molt bé! Aquest és el millor acudit. Però no és meu!

Doncs bé: l'«A. B. C.» reproduceix alterat aquest acudit.

Allà on diu Hitler posa Stalin i allà on diu Alemanya posa U. R. S. S.

Els de l'«A. B. C.», són uns idiotes o bé consideren ignorants els seus lectors.

Els ex-joves bàrbars

Aquests ex-joves s'han reclòs per exterioritzar la seva opinió en el gran rotatiu «Renovación». I diu aquest gran rotatiu:

«Los gastos de la Olimpiada Popular los pagará el pueblo».

No s'hi val! El poble només ha de pagar les despeses de la diada de Lerroux.

Aquests bàrbars ex-joves tenen tota la raó.

Encara existeix el Partit.

Els eterns escèptics, el eterns detectors i els no menys eterns derrotistes ja deien que el gloriós Partido Radical s'havia mort. Però, nosaltres, equànims i objectius, hem

de sortir al pas d'aquestes campanyes empreses contra el Partit de l'«ilustre caudillo».

I hem de dir que fa uns quants dies el Partit Radical ha celebrat la seva Assamblea, i hi va haver molta concurrència entusiasta i cordial.

Tan nombrosa i cordial que, després de la reunió tots els assistents van fer una manilla.

Regla sense excepció

El senyor Marraco no va deixar complir una sentència justa.

També, el senyor Marraco!

Així no en quedarà cap.

Poemes a Déu

Els publica «El Correo Catalán» en la seva croada contra els Estatuts.

Mostra poemàtica:

Y al borrarse en nuestro cielo
el signo de Constantino
va a reclamar su Estatuto
el mismo Vitigudino.

No cal fer-hi comentaris.

ALMOND

RIGOROS INCOGNIT

—Perdoni; no ha vist pas el Negus?

GLOSSARI

I si féssim vaga de vagues?

Un famós metge vuitcentista, celebrat tan per la seva ciència com pel seu enginy, va tenir la pensada de posar en vers màximes i consells del que hom havia de fer o deixar de fer per a mantenir la salut. Entre aquests preceptes n'hi havia un que deia:

«Una vez a la semana es cosa sana; cada día, es porquería.»

Es clar que el bon doctor es referia a la pràctica del què, amb cert eufemisme, s'anomena dèbit conjugal; però havem recordat aquesta màxima de rodolí pensant en uns deures socials de convivència exigibles en qualsevol país en el qual els ciutadans no portin anella al nas ni s'entredorin crus, a la brasa o amb amaniment de salsa verda.

La superabundància de vagues que estem resistint —un veritable campionat vaguístic— ens fa témer per l'eficàcia futura d'aquesta poderosa arma de combat dels elements productors. Una vaga, en el moment just, escaient, oportú, mereix la simpatia de tots els qui viuen de llur esforç, que són els més, i es pot dir que és guanyada tan bon punt comença. L'abús d'aquestes tàctiques, es pot qualificar amb el mateix adjectiu que el metge vuitcentista aplicava a la pràctica diària de certs moviments.

Quan jo era petit, havia sentit parlar del què seria una vaga general. Hom li donava la significació d'un esdeveniment gairebé apocalíptic. Tot paralitzat, com un organisme sense pols o un rellotge sense corda. El món obrer, només plegant-se de braços, produiria un col·lapse fulminant que acabaria amb l'explotació capitalista. En efecte, una vaga general era una cosa seriosa, especialment per als obrers d'aquell temps, acostumats a treballar dotze hores diàries en deplorables condicions i amb setmanades de vint pessetes. I bé; de vagues generals n'havem vist moltes, totes més o menys catastròfiques, però pel seu ús abusiu i extemporani, han perdut

—La minoria d'Estat Català és formada només per en Dencàs, i, naturalment, el cap, és ell.

—Així, en el si d'aquesta minoria aviat hi haurà discrepàncies.

consistència i qualsevol general s'hi veu amb cor. El mateix diríem de les vagues d'oficis o estaments disparades com a foc granejat. Sembla que l'ideal seria, en tècnica vaguística, iniciar un conflicte, un de sol, i que els obrers dels altres rams ajudessin a resistir als treballadors en vaga. Resulta que no hi entenem res i que la bona pràctica consisteix a provocar vagues a dojo, esgotant l'esforç obrer i fent la santíssima a tothom menys als burgesos, car la gràcia dels trumfos de determinades organitzacions és la de paralitzar o obstaculitzar els serveis més populars. Diguin el que vulguin, els qui parlen de l'esperit de solidaritat entre els proletaris, el cert és que un es sent molestat si se'l contraria amb una molèstia quan no li sembla prou justificada, encara que sigui produïda amb finalitats... diem-ne obreristes.

Perquè de clar no ho veiem gaire. S'ha dit i s'ha repetit amb tots els tons, però com si sentissin ploure. Quan hi ha dictadura o el que anomenen governs forts, no hi ha vagues. Al contrari, quan mana un govern disposat a fer justícia o al

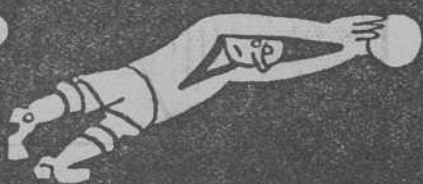
qual es pot obligar a fer-ne, esclaten els conflictes portats a un refinament inconcebible per provocar les reaccions enemigues.

Diem que no ho veiem gaire clar, perquè l'experiència ens ensenya que ací com pertot arreu, a darre dels deliris epilèptics de les multituds enganyades, espera el seu torn l'estiracordetes. Ara bé; si els aciençats i desinteressats directors de l'obrerisme baladrer—tan oposat a l'obrerisme ple de sentit dels catalans — pensen fer mèrits per a portar la república a la situació dels països d'Itàlia, Alemanya, Austria i alguna republiqueta sud-americana, potser valdria la pena que en parléssim, perquè els republicans liberals, demòcrates i enemics de tota mena de dictadures, no ens hi conformem.

PANICAL.

Aquest número ha estat visat per la censura

Esports

CRONIQÜETA ESPORTIVA

La gran cursa Penya Rhin del diumenge. - El Barcelona de cara a la final

Es pot dir, sense por de pecar d'excésiu optimisme, que la prova automobilística que es celebrarà el proper diumenge al circuit de Montjuïc, serà la més important que fins ara s'hagi corregut en circuits nacionals. Catorze inscripcions estaven anunciades al moment d'escriure la present informació, i els catorze noms són prestigis del moment, així com les marques per les quals corren, les que mantenen un duel aferrissadíssim vü a Europa.

Carracciola, Nuvolari, Chiron, Stuck, Varzi, Brivio, Rosemeyer, Farina, Villapadierna, Vimille, Etencelin i altres són els noms que emplen la llista d'inscripció. Catorze grans cotxes, catorze màquines de cursa llençades a grans velocitats passaran com projectils fendint l'aire, a la cacera del rècord màxim del circuit barceloní, que ha esdevingut popularíssim per la seva envejable situació.

«Mercedez Benz», «Auto Unión», «Alfa Romeo», «Bugatti» i «Maserati» són les cinc marques que lluitaran pel gran premi Penya Rhin. Els premis en metàl·lic han tingut el do, com mai, d'atraure les primeres figures del volant. El primer corredor aconseguirà 15.000 pessetes, i els altres millors classificats, altres premis d'importància que donaran a la formidable prova un valor extraordinari.

Penya Rhin compta amb l'ajut moral i material de les autoritats populars, les quals honoraran la gran prova fent acte de presència a les tribunes de Montjuïc.

Penya Rhin assolirà un èxit més i és de desitjar que així sigui perquè vagi endavant l'activa entitat catalana amb el seu Gran Premi Penya Rhin que pot esdevenir, amb el temps, el Gran Premi Automobilístic de Catalunya.

Confessem que no esperàvem veure el Barcelona tal com va jugar el passat diumenge a les Corts. L'Espanyol no és pas el gran equip que havia estat temps endarrera, però l'Espanyol oposat al Barcelona i amb un avantatge d'un gol, és sempre un equip difícil de batre.

Cal dir sincerament, clarament, que l'entrenador aconseguí un èxit allà on molts entesos li havien pronosticat un fracàs.

O'Connell ha estat molt discutit, els cronistes sentenciosos fins han dit que no hi tocava, traient Berkèssy de l'equip i els tècnic, per ara, han fet un paper lamentable.

Nosaltres mateixos també hi hem dit la nostra, però els fets han demostrat que l'equip d'O'Connell no es pas un cent peus ni molt menys i que la línia mitgera ha guanyat molt de partit en partit.

S'havia dit que Franco era pobre de coneixements de joc, i que l'entrenador, entestant-se a impo-

sar-lo volia fracassar, però Franco, al qual mancava joc actiu, més que entrenament, fou, el diumenge, un dels millors homes al camp, encara que per molts fos quasi invisible.

No creiem que l'Ossassuna pugui batre el Barcelona si juga tal com ho féu diumenge; estem convençuts que arribarà a la final com hauria pogut ésser campió de Lliga.

Aleshores caldrà dir sincerament a O'Connell:

— Dispensi, senyor. Ens creiem que era un entrenador de via estreta, però confessem que anàvem errats de comptes.

AQUELL

Sagetes

Amb motiu de la Fira de Valls, el dilluns passat va tenir lloc un interessant partit de futbol entre el Valls i el C. D. Mediterrà. El partit fou força interessant. El Medi-

—Què, com va aquest Estat?

CONLIABUL

terrà guanyà per tres gols a cap i s'emportà cap a Barcelona la copa cedida per l'Ajuntament de Valls.

El Gandhi del rugby i l'actual president Llardent s'estimen tant que aviat d'anar plegats i de pensar el mateix, semblaran germans siamesos.

En Llardent li escriu unes cartes que fan trencar el cor :

«Estimat Gandhi Boix ; per bé que en coses de rugby ets una pepa, com a rellotger ja sabem que ets altra cosa. Jo sé que per Alemanya amb en Massana heu anat a fer el préssec, però què hi farem ! Jo també vaig anar a fer número a l'assemblea de compromissaris. Un altre dia serà, company.»

En Boix, pare del rugby i de la independència federativa catalana, li contesta també afectuosament :

«Tú ets una oca i de president no en tens res. Jo, en canvi, sempre seré un apòstol.» — Gandhi (Boix).

Com poden veure, les relacions són cordialíssimes.

**

Al Club Natació Barcelona, d'ençà de la visita dels hongaresos i d'uns comentaris i uns entrevius en què conta com s'entrenen a Hon- gria, ha entrat de ple als nostres nedadors un afany extraordinari d'en- trenar-se com ells, i de nedar a l'hongaresa.

Mentre a fora de la piscina els nostres nedadors es comportin com es comporten els hongaresos i facin vida d'esportius de debó, creurem

—Em val fer un rebut de com he comprat aquests dècims?
—Per què el vol?
—Ja veurà podria treure i al mateix temps anar a la presó.

que els resultats poden ésser fruitos, però si només a la piscina fan els possibles de nedar a l'hongaresa, no aconseguiran altra cosa que ésser una caricatura dels nedadors hongaresos.

Els grans campions, a part dels dots naturals que tingui la seva constitució física, porten vida de màquines nedadores i es comporten com si el seus cossos fossin màquines i no tinguessin vísceres sensibles. Així tan sols l'esforç de laboratori que es pugui fer a la piscina arriba a donar resultat en el mecanisme físic del campió.

**

Sangchili ha debutat. Sembla que ha produït bon efecte, però li van oposar un boxador dels del montón, un home del conjunt coreogràfic de boxadors que dancen a Nova York a les ordres de les empreses.

Sangchili va guanyar abans del límit. Si arriba a ocórrer altrament, amb tot i el seu títol de campió mundial, ens representem el drama que s'hauria produït.

**

S'ha posat de moda de dir que els boxadors són esperances, quan els toca de rebre, quan s'han trencat un dit, quan s'han esquerdat una mà o quan els ha passat un altre fracàs semblant.

Ignasi Ara fou l'imposador del sistema; combat dolent que feia, combat que havia perdut perquè una mà no li funcionava. Ara els boxadors del moment barceloní també segueixen el mateix sistema. Pinedo diuen que es va trencar una mà davant de Tunero; Albí que abandonà no fa gaire, també diu que té una mà lesionada i Primó Rubio, l'argentí domador de poltres, també al·lega que, en el darrer combat que els jutges li van escamotejar, no hi pogué fer un paper millor perquè tenia una mà feta una sopa.

Nosaltres, això de les mans, creiem que no és altra cosa que una mà d'excuses. A més, per si quedés algun dubte, nosaltres, els catalans, encara diem, quan un home fa bé les coses, que «hi té la mà trencada».

No valen els palliatius.

AQUELLS DOS-CENTS FRARES

—Eren frares llecs?

—Ai, no; que eren molt macus!

croniqueta de la setmana

En el Congrés dencassista, un orador va dir que «Estat Català» pensava molt en la política.

Es ben cert. La prova està que l'Esquerra s'ha tret amb la seva separació, un pes ben gros del damunt.

**

Ara ha sortit un defensor desinteressat del Sr. Dencàs.

Ens referim al diari d'en Santamaria.

Bé, home, bé.

**

«Estat Català» declara traïdor a Catalunya, el Govern de la Generalitat del 6 d'Octubre, excepció feta del senyor Dencàs».

Sospitem si la pensada és d'en Muñoz Seca.

**

Aquell Juncal, que no té altre mèrit que ésser parent d'en Lerroux, s'ha reintegrat a la Normal de Mestres.

Ves quina culpa en tenen els pobres estudiants del magisteri, de les atzagaiades del partit radical.

**

Segons el Brusi, en el Congrés Jurídic Català, només ha despuntat una persona.

El senyor Echevarria.

Si ens fessin un elogi des del Brusi, ens enfadaríem seriosament.

**

Diu «Renovación»:

«Los letrados españoles rendirán un homenaje a Lerroux».

No s'hi val de mancar així a una professió honorable.

**

També la «Soli» es creu obligada a rentar la cara a Dencàs.

O és manca de memòria, o és excés d'una altra cosa.

**

Al mestre Soròzabal, l'han fet director de la Banda Municipal de Madrid.

I el bon senyor, així que s'ha possessionat del càrrec, ha fet unes declaracions dient que aquella banda és la millor del món.

Això ha emplenat de satisfacció els músics de la Banda de Barce-

lona. Que és millor que «la millor banda del món».

**

A L'EXPOSICIO DE PRIMAVERA

El pintor.—Veu aquests dos quadres són els meus.

L'amic.—El felicito perquè aviat els posaran el cartellet de BANDIDO.

També el mestre Soròzabal ha parlat de fer un viatge a Alemanya perquè coneguïn els conjunts espanyols.

El bon home ignora que la nostra Banda ja hi féu una anada triomfal.

Molt madrileny.

**

L'Ivanoff, l'assassí de Sirval, continua / a Tetuan.

I encara és militar i cobra sou de la República.

Fins quant?

**

Els diaris de dretes s'han permès algunes bromes de malt gust a costa del Negus.

Ves què saben els diaris de dretes de la cavalleriesitat i el respecte que es deu al vençut!

**

L'ex-diputada, Sta. Boïgues s'ha donat de baixa de la CEDA.

Al.lega que és un partit tancat a tota idea renovadora.

No tenir acta i adonar-se'n ha estat una mateixa cosa.

**

Han arribat a Barcelona tres lleons.

El Congrés del senyor Dencàs ja s'havia celebrat.

**

Aquests dies el diariet radical no fa més que parlar de «Castilla madre».

I se'n declaren «hijos».

Els castellans es deuen sentir molestats.

**

Havem vist una foto del Borbó contemplant, a Roma, una desfílada de les milícies feixstes.

En retratar-lo devia pensar en en Goicoechea.

Perquè fa una cara de beneit que esparvera.

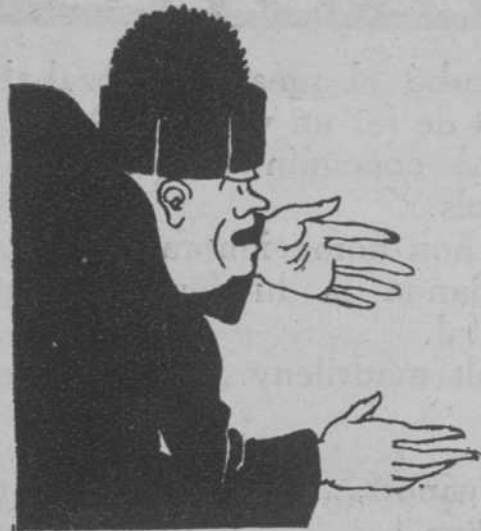
**

La Lliga s'ha quedat sense gent jove.

«Ja només quedo jo» deia dies passats el senyor Ventosa.

**

El Sr. Misserachs, de la Ceda, al Congrés Jurídic, va voler fer anticatalanisme.

I va acabar declarant-se catalanista.

Aquesta joventut no té malícia.

**

Agrairíem molt al Conseller Regidor d'Hisenda del nostre Ajuntament que fés pública una relació de com paguen el bisbat i les comunitats religioses els deutes que tenen amb el Municipi per diferents conceptes.

Pura curiositat.

Un reportatge d'escàndol

(Continuació.)

La intranquil·litat ja havia entrat a Vilafranca del Cid i els patrons que des d'ací orientaven aquell dal·tabaix romanien força contents.

Els obrers, per la seva part, creien veritablement el que els falsos líders predicaven, car no haurien sospitat mai que aquells homes que els aconsellaven la vaga i la demagògia eren precisament els qui, ací a Catalunya, lliuraven els seus germans a la guàrdia civil.

Sempre l'obrer ha estat la víctima del patró i en aquesta ocasió ho era doblement. Enganyat pels burgesos de Vilafranca del Cid, que els explotaven ignominiosament i alhora enganyats pels burgesos d'ací que els acaraven amb la justícia fent-los creure que vetllaven per les seves reivindicacions, quan no feien altra cosa que fer-los servir d'instruments inconscients dels seus interessos mesquins...

IV RAILLY-CONGRES INTERNACIONAL DE CAMPING

—Oh, sí! Tenim tota mena de comoditats... fins aigua corrent.

Tornem a la Caixa de Préstecs

L'afer de la *Central de Crèdit*, que a tanta gent perjudicà, no cal deixar-lo de banda i per tant l'acabarem d'arrodonir, car altra cosa no es mereixen els nombrosos ciutadans que han seguit la lectura dels reportatges i s'han personat a la redacció de L'ESQUELLA per tal ajudar-nos en la campanya de defensa dels humils que hem emprès.

La *Central de Crèdit* marxava «en crescendo» i tots els dies eren nombrosos els pobres necessitats que hi anaven a empenyorar un objecte per un grapat de monedes de coure.

El senyor Riera, mentrestant es donava la gran vida i no deixava de dir que mentre els seus protectors li financersin el negoci, ell aniria fent l'opulent.

Un dia van ingressar a la caixa de *La Central de Crèdit* cent mil pessetes, car la constitució de la societat anònima era un fet i les accions s'havien venut cabalment. Un fabricant de pianos barceloní les havia signades i uns fabricants de gèneres de punt les havien comprades.

La primera bronca

La primera bronca vingué en ocasió d'anar a desempenyorar un

mantó de Manila, el director d'una signatura cinematogràfica d'aquesta ciutat, que l'havia empenyorat per sis-centes pessetes en un moment de necessitat.

El mató no hi era. La amistançada del gerent de *La Central de Crèdit, S. A.*, el lluí a la vetllada dels artistes, que tenia lloc al Poble Espanyol.

P. O. P.

Teló enlaire

A l'Olympia s'han presentat els «Camaleon's Espectacle» que és la cosa més tronada que hem vist en un escenari d'ençà que tenim ús de raó. El conjunt que es presenta sota el pompós títol i els subtítols de «Hyper-Select» és fet amb un quants arreplegats de tercera categoria que fan més pena que altra cosa. El programa és llarguíssim i tan ensopit com uns funerals de tercera.

Només se'n salva la Maria Teresa Klein i la Custòdia Romero. Els altres, començant per Baldomerito, passant per «Doña Mariquita» i acabant amb el trio *criollo* oriund del Poble Sec, mereixen que els dediquem el més respectuós dels silencis

**

¿I a vosaltres, els vaguistes, no se us ha acudit mai de fer vaga?

Al *Principal Palace* Ernest Vilches ha estrenat la cosa més tràgica i més truculenta que s'ha presentat en un escenari. Se'n diu «La Galería de la Muerte». Es una barreja de «La Linterna», «Emociones» i «20.000 años en Sing-Sing» amaniada amb assassinats, crims, desgràcies i sang i fetge.

Al primer acte maten Ernest Vilches, que figura un presidiari de categoria. Al segon mor un altre pres, tres espectadors i el traspunt. Al tercer, només queda viu el gat.

Si el nostre lector és amic d'emocions fortes, si té la dona o la sogra propenses a les malalties de caràcter nerviós i desitja desprendre-se'n, li recomanem sincerament que les porti al *Principal*. En sortir, ja es pot arribar fins la Casa de Caritat a encarregar un enterrament. Paraula.

..

Josep Maria de Segarra ha estrenat a l'*Espanyol* una comèdia que porta el títol de «La Cançó de la Filla del Marxant», que diuen que és la més bella, que no és la més bella, no, que altres n'hi ha més que ella». Té tres actes. El primer i el segon duren el temps just de recitar el títol de l'obra. Bromes apart, «La Cançó de la Filla del Marxant» és una obra recomanable en tots els sentits. Entre altres coses, perquè

està a dotze mil quilòmetres de distància de «Marieta Cistellera».

..

I ara que parlem de «Marieta Cistellera». El dia de la centèsima representació d'aquesta obra de Salvadoret Bonavia es va fer un sentit homenatge al seu autor precoç. Enric Borràs va sortir, amb una impunitat que enamora, a l'escenari a recitar (no ho endevinen?) «El ferrer de tall» i «La Sardana».

Hi havia moments que el colós de l'escena no semblava tenir seixanta-cinc anys. N'aparentava noranta-dos.

A l'estiu tota cuca viu

Retorna l'estiu i amb ell una mica de la nostra alegria, d'aquella alegria tan barcelonina.

Les noies tornen a lluir sedes transparents, sabatetes blanques.

Formen al peu de les parades de tramvies les colles amb casquets de mariner nordamericà i pantalons blancs i amb la tenda de campanya plegada damunt les espatlles. Jovent que marxa els diumenges a la matinada a emplenar de blancor i de rialles les platges de les nostres costes.

Alegria de l'estiu, ben vinguda

siguis, si no portes amb tu cap traspals polític que t'enterboleixi.

Tornarem a tenir aquells concursos de bellesa tan estúpids com els que els altres anys teníem; però sempre anirem a veure'ls perquè l'estupidesa de les qui hi concorren no té res a veure amb la formosor de les qui hi van com a espectadors.

Benvingut, estiu, que amb tu ens portes un alè de nova vida. Tota cuca viu, a l'estiu, i potser és cert, perquè els qui ja voregem els quaranta també ens sentim més joves al costat de la teva gentilesa i més forts tot d'una...

Quina diferència de l'hivern enutjós, tremolant, regat contínuament per la pluja antipàtica i enlletgidora; tu, saps lluir d'altre faisó, tens més llums, més harmonia. Tu, saps ajuntar el jovent en un esclat de rialles, rissar la blavor de la mar en risscs suaus i moure les fulles maragda dels arbres amb moviment de ventalls encisador, confidencial.

Tu, saps fer viure i per això et volen els homes i les dones, perquè com les fruites saboroses que ens ofrenen les seves galtes inciten a ésser mossegades.

Beneïda la teva saba que ens reconforta i ens fa creure que serà per sempre perdurable.

Benvingut, estiu, que els raigs del teu sol ens encenen el cor i l'ànima.

P. OLIVA

Esquellots

De gota a gota van venint els traspasos dels serveis del migrat Estatut que ens van reconèixer amb feines i treballs. Es clar que alguns d'aquests serveis que ara són nostres no han estat avaluats encara, la qual cosa vol dir que les coses resten enlaire, però qui no s'accontenta és perquè pateix del fetge. Ara ens han traspasat l'Ordre Públic, tan interessant per a nosaltres, però interinament, amb caràcter transitori, per tal que no ens reprengui. Una mena de tatx de traspàs, vaja!

..

A la imperial Toledo o pel vol-

Circuit de Montjuïc

EI DIUMENGE, 7 de juny, a les 4 de la tarda

Els més moderns i ràpids cotxes de carreres de fórmula internacional i els més famosos "volants" europeus

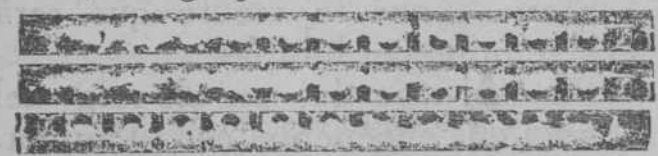
IV^{ta}. COPA BARCELONA VII^è GRAN PREMI PENYA RHIN

ENTRADA GENERAL: QUATRE PESSETES I MITJA

Per a entrades i localitats: **Rambla dels Estudis, 6, principal.** — Bonificacions del 10 % en el preu de les entrades generals adquirides a la Secretaria de **PENYA RHIN**, abans de les 9 de la nit del dia 5 de juny. Grans rebaixes a les Companyies ferroviàries

Entrenaments oficials: Dijous i divendres de 4 a 7 de la tarda i dissabte de dos quarts de nou a les onze del matí. Entrada general, **UNA pesseta.**

tant, un grup de 15

agredí un venedor de diaris perquè cridava el «Mundo Obrero». La gesta no podia ésser més heroica, car els agressors només eren quinze contra un.

**

Al Casal del Metge hi ha hagut aquests dies una exposició de dibuixos i pintures fets per boigs autèntics. Les obres d'aquests artistes tocats del cap s'assemblen com una gota d'aigua a una altra a les produccions dels més genials dels surrealistes, de manera que hom no sap on acaba el boig i on comença l'altra guillardura.

Quan fou mort el combregaren... Ara, tothom sent el daler d'explicar els fets del 6 d'octubre, com si hi

hagués algú que en sapigués alguna cosa, àdhuc els qui en foren els actors. El millor és que ho deixin córrer; tampoc no ho adobaran. La Història ja hi dirà la seva, i, no tremolin els acusats, que tothom quedarà bé. La Història acostuma a compondre herois a l'estil d'aquells retratistes que afavoreixen la fisionomia dels clients.

**

A la cèlebre i mai prou elogiada auca del món al revés, s'hi podria afegir un rodolí que representés els qui, quan hi ha tirania, s'amaguen, fan l'orni o bé munyen tranquil·lament la mamella que els pertoca i quan es gaudeix de règim de llibertat obert a totes les renovacions i a tots els aires de justícia, fan de revolucionaris entrabancadors. Cal tenir en compte que, molt sovint, en cada extremista furiós que surt al carrer a fer de les seves, quan no hi ha perill ni necessitat, s'amaga un agent provocador.

**

El dissabte darrer es va inaugurar a Montjuïc la IX Fira de Barcelona. Com és costum en aquesta mena d'exhibicions —on s'hi fa més espectacle que negoci— les cases concurrents obsequien el públic amb mostres, gallarets, bombes, paperam més o menys enginyós, etcètera, etc., mentre alguns industrials del ram de l'alimentació ofereixen degustacions de llurs productes. A la fira d'enguany hi figuren els stands d'algunes entitats bancàries, les quals, com uns firaires més, reparteixen... prospectes, no pas bitllets de Banc com podrien creure alguns incauts. Altrament, els Bancs no acostumen a donar res, sinó a prendre... en el bon sentit de la paraula.

**

S'ha repetit el cas d'aquell joc en el qual tots guanyaven, que va des-

cobrir trenta anys enrera aquell inefable Calvet, malaguanyat apòstol de l'optimisme.

En la solució de la vaga de la indústria gastronòmica, el personal ha obtingut les millors que desitjava o una bona part del que demanaven, i els patrons, *sacrificant-se*, han augmentat considerablement els preus dels àpats i de les consumacions. Per exemple, un cafetó de tercera qualitat, ja sabem el que vol dir això, valdrà 60 cèntims.

Així, l'únic que hi perd és el consumidor. Ara bé; el dia que aquest es decideixi a fer vaga pel seu compte, la té guanyada per endavant.

**

Els reaccionaris i feixistes no hi veuen de contents. Hi ha qui treballa per a ells. A Saragossa, els de la F. A. I. (no els coneixien?) han escridassat sorollosament en Largo Caballero. A Eciija —aquest nom ens evoca força coses pintoresques— uns minyons que es dediquen a l'esport de fer de revolucionari amb camisa vermella i blava, punys enlaire i intencions de carlí castís, van agredir salvatjament en Prieto i uns revolucionaris de debò, com Belarmino Tomàs i González Peña, que a Astúries havien lluitat com uns braus i van sofrir martiri amb heroica serenitat. Doncs bé; la vida que encara els van respectar els del bienni negre, ha estat a punt d'ésser sacrificada per gent que es diu socialista.

Tot això sota el signe de la unió dels treballadors i com a assaig de la dictadura del proletariat a la qual aspiren alguns que troben que la República és poca cosa.

**

Ja ho han vist. Tres feixistes empresonats a Múrcia han fugit tranquil·lament; més ben dit, se n'han anat impunement, de la presó i

LA VAGA DELS CONFITERS

—Aquests confiters són uns traïdors a la classe. En lloc de bombes, posen bombons.

Miquelet.—Valls.—Pot enviar-ho i li donarem una mirada.

H.—No, no i no.

Pullman.—No feu el vi.

Peret.—Es impublicable... almenys al nostre setmanari.

CORRESPONDENCIA

G. S.—Ciutat.—Les qüestions de família serà millor que les arregleu amb un segell de 0'30.

Caldetes.—Ja vindrem a passar l'estiu.

Matrac.—Els números 2808 i 2813 els hi pagarem a 0'50 cada número.

IMPOTENTS

Per a recuperar les forces sexuals perdudes, preneu el

VITEFOSFOR (Gotes)

ES GARANTITZA EL RESULTAT AL PRIMER FLASCO: MAI NO PERJUDICA

PREU: 9'30 (timbres inclosos)

Vendà en Centres d'Específics i Farmàcies

L'EXPOSICIO DE PRIMAVERA

—Què et sembla?

—Que fan so de músic pagat.